

PROJEKT BADAWCZY/ RESEARCH PROJECT
Semestr letni 2023/2024 i semestr zimowy 2024/2025
Specjalność: Tłumaczeniowa i Język Biznesu

Dr hab. Ewa Bogdanowska-Jakubowska prof. UŚ

Discourse commemorating the past – a critical analysis

Celem projektu jest krytyczna analiza dyskursu upamiętniającego istotne dla danej zbiorowości wydarzenia, mające wpływ na tworzenie pamięci zbiorowej i konstruowanie tożsamości narodowej (np. wybuch drugiej wojny światowej, ataki 11 września 2001).

Analiza wybranego dyskursu zostanie przeprowadzona w ramach jednego z głównych podejść do Krytycznych Studiów nad Dyskursem – Podejścia Dyskursywno-Historycznego. Analiza obejmować będzie (1) sposób przedstawienia (i oceny) wspomnianego wydarzenia, innych istotnych wydarzeń z nim związanych i głównych aktorów-uczestników, (2) wykorzystaną argumentację oraz (3) użyte środki językowe.

Plan pracy obejmuje:

- Omówienie podstawowych pojęć i metodologii stosowanych w Krytycznych Studiach nad Dyskursem;
- Zapoznanie się z wybranymi publikacjami przedstawiającymi badania przeprowadzone w ramach KSD;
- Ustalenie celów badawczych;
- Gromadzenie danych (np. tekstów politycznych, prasowych, obrazów, zdjęć);
- Opracowanie danych i przygotowanie ich do analizy;
- Analizę wybranego dyskursu, przy wykorzystaniu głównych założeń KSD, z uwzględnieniem określonych celów badawczych;
- Prezentację wyników.

The aim of the project is a critical analysis of discourse commemorating events significant for a given collectivity, having an impact on the construction of collective memory and national identity (e.g. the outbreak of the 2nd World War, the attacks on 09/11).

An analysis of selected discourse will be conducted within the framework of one of the main approaches to Critical Discourse Studies – the Discourse-Historical Approach. The analysis will involve (1) the presentation (and evaluation) of the commemorated event, other significant events related to it and main actors-participants, (2) the employed argumentation and (3) the linguistic means of expression used in it.

The work plan includes:

- Presenting basic concepts and methodologies used in Critical Discourse Studies;
- Discussing selected publications presenting CDS research;
- Identifying aims of the research;
- Collecting data (e.g. political and media texts, visuals, etc.);
- Selecting and preparing the data to be analyzed;
- Analyzing selected discourses within the framework of CDS, to realize the research aims;
- Presenting research results.

Dr hab. Krystyna Warchał, prof. UŚ

Wybrane zagadnienia komunikowania nauki

Zajmuję się dyskursem akademickim, w szczególności językiem angielskim jako językiem międzynarodowej komunikacji naukowej. Interesują mnie kwestie związane z publikowaniem wyników badań, ale także inne formy ich upubliczniania i popularyzacji. Proponowany projekt łączy analizę dyskursu z wykorzystaniem narzędzi językoznawstwa korpusowego. Przedmiotem analizy będą wybrane gatunki służące dyseminacji wyników badań (i/lub popularyzacji wiedzy). Prace będą obejmowały:

1. omówienie zagadnień wstępnych, związanych z głównymi założeniami analizy dyskursu i CADS (Corpus-Assisted Discourse Studies), metodologią tworzenia korpusów i ich wykorzystaniem w badaniach;
2. krytyczną analizę wybranych publikacji, przedstawiających wyniki badań z wykorzystaniem korpusów tekstowych;
3. dyskusję i ustalenie celów badawczych, których realizacji służyć będzie budowany w ramach projektu korpus;
4. kompilację korpusu;
5. czyszczenie materiału i przygotowanie go do analizy;
6. analizę wybranych cech językowych, wynikających z przyjętych celów badawczych;
7. prezentację wyników i ich interpretację.

Projekt przewidziany jest na dwa semestry, przy czym czas poświęcony na poszczególne zadania będzie uzależniony od przyjętych założeń (punkt 3) oraz postępu prac.

Selected problems in science communication

My research interests include academic discourse, in particular English as an international language of science. My special focus is on English for Research Publication Purposes, but I am also interested in other forms of communicating and popularising research results.

The proposed project combines discourse analysis with the use of corpus linguistics tools. The analysis will focus on selected genres of research dissemination (and/or knowledge popularisation). The tasks will include:

1. a discussion of the main assumptions of discourse analysis and CADS (Corpus-Assisted Discourse Studies); an introduction to the methodology of creating corpora and their use in research;
2. a critical analysis of selected publications which present corpus research results;
3. development of research objectives to be attained in the course of the project;
4. compilation of the corpus;
5. cleaning the corpus and preparing it for further analysis;
6. analysis of selected linguistic features;
7. presentation of results and their interpretation.

Duration of the project: two semesters. The time assigned to particular tasks will depend on the research objectives and adopted assumptions (point 3) as well as on the progress made.

Dr hab. Ewa Gumul, prof. UŚ

Zajmuję się badaniami z zakresu translatoryki i psycholingwistyki. Interesują mnie przede wszystkim kwestie związane z procesem przekładu. Do tej pory prowadziłam badania dotyczące wpływu obciążenia kognitywnego na różnego rodzaju transformacje tekstowe w tłumaczeniu symultanicznym oraz badania poświęcone metodzie retrospekcji w badaniach translatorycznych.

W ramach modułu „Projekt badawczy” proponuję projekt z zakresu badań nad procesem przekładu. Prace będą obejmowały:

1. omówienie zagadnień wstępnych, związanych z metodologią badań nad przekładem oraz metodami procesualnymi;
2. krytyczną analizę wybranych publikacji przedstawiających wyniki badań nad procesem przekładu;
3. dyskusję i ustalenie celów badawczych, których realizacji służyć będą służyć zbierane w ramach projektu dane (tłumaczone teksty, raporty tłumaczy, itp.);
4. zgromadzenie danych;
5. opracowanie danych i przygotowanie ich do analizy;
6. analizę wybranych zjawisk, wynikających z przyjętych celów badawczych;
7. prezentację wyników.

Proponowane zagadnienia:

- kierunkowość w przekładzie pisemnym i ustnym
 - obciążenie kognitywne
 - uniwersalia przekładowe (eksplicytacja, implicytacja)
 - strategie i techniki przekładu
 - ograniczenia przekładu ustnego
- (lista zagadnień nie jest wyczerpująca)

Metody badawcze:

- protokoły głośnego myślenia
- protokoły retrospektywne
- *keylogging*
- badania ankietowe

My main areas of interest are Translation Studies and Psycholinguistics. I am primarily interested in issues related to the translation process. I have conducted research on the impact of cognitive load on various types of textual transformations in simultaneous interpreting and research devoted to the method of retrospection in Translation Studies.

The project conducted within this module will be related to the translation process. The issues covered in class will include:

1. discussion of introductory issues related to the methodology of translation research and processual methods;
2. critical analysis of selected publications presenting the results of research on the translation process;
3. discussion and establishment of research aims that will be achieved using the data collected within the project (translated texts, translators' self-reports, etc.);
4. collection of data;
5. processing the data and preparing them for analysis;
6. analysis of selected phenomena, related to the adopted research aims;
7. presentation of the results.

Suggested topics:

- directionality in translation and interpreting
- cognitive load
- translation universals (explicitation, implicitation)
- translation strategies and techniques
- interpreting constraints

(the list of topics is not exhaustive)

Research methods:

- TAPs (thinking-aloud protocols)
- retrospective protocols
- keylogging
- survey research

Dr hab. Marcin Zabawa prof. UŚ

Realizowany projekt badawczy będzie związany z analizą zapożyczeń angielskich w języku polskim w wybranym polu semantycznym. Wybór pola semantycznego będzie uzależniony od zainteresowań studentów (projekt będzie realizowany w grupach 2/3-osobowych).

Zajmować się będziemy zarówno zapożyczeniami właściwymi, jak i tymi mniej zbadanymi – zapożyczeniami semantycznymi, kalkami, półkalkami czy zapożyczeniami strukturalnymi. Preferowaną metodologią badawczą jest językoznawstwo korpusowe (badania na własnoręcznie zbudowanych korpusach, a także – porównawczo – na korpusach ogólnodostępnych).

UWAGA: wymagana jest znajomość języka angielskiego i polskiego.

The research project will be related to the analysis of English borrowings in Polish in a selected semantic field. The choice of the semantic field will depend on students' interests (the project will be carried out in groups of 2-3 people).

We will deal with both lexical borrowings and less known loans, i.e. semantic borrowings, calques, semi-calques and structural borrowings. The preferred research methodology is corpus linguistics (research on self-built corpora and, comparatively, on general corpora available on the Internet).

NOTE: knowledge of English and Polish is required.

Prof. dr hab. Andrzej Łyda

Leksyka i frazeologia przebojów na liście Billboard w latach 1960-2020

Czasy zmieniają się a wraz z nimi kultura. Muzyka popularna jako część szeroko pojętej kultury w nieunikniony sposób podlega zmianom. Jeśli w roku 1960 Elvis Presley w piosence *Now or Never* śpiewał: *It's now or never / Come hold me tight / Kiss me my darling / Be mine tonight / Tomorrow will be too late / It's now or never / My love won't wait*, to w roku 1995 przebój Coolio *Gangsta's Paradise* znacznie odbiegał od niego pod względem leksyki: *I'm a educated fool with money on my mind / Got my ten in my hand and a gleam in my eye / I'm a loc'd out gangsta, set trippin' banger / And my homies is down, so don't arouse my anger*.

Niniejszy projekt zmierza do przedstawienia ewolucji „greatest hits” na liście przebojów Billboard obejmującej okres 60 lat poprzez zbadanie szeregu aspektów leksyki tekstów przebojów. Lista pytań jakie można w tym kontekście zadać jest bardzo długa. Przykładowo można zadać pytanie o tzw. bogactwo leksykalne, czyli liczbę osobnych leksemów, liczbę powtórzeń tych samych wyrazów, „kluczowość” słów, wykorzystanie różnych rejestrów języka, dialektów, etnolektów czy też o przełączanie kodów (piosenka śpiewana po angielsku i hiszpańsku tak jak to czyni często Shakira. Można zapytać czy widoczna jest różnica w emotywności tekstów i o to czy w trudnych czasach przebojami zostają pesymistyczne piosenki, a może wręcz przeciwnie. Takich pytań mogą być setki, jeśli nie tysiące. Odpowiedź na nie przybliży nas do zrozumienia tego, jak rodzi się przebój – z całym szacunkiem dla linii melodycznej.

W badaniach wykorzystamy narzędzia językoznawstwa korpusowego.

Plan pracy przewiduje (1) zbudowanie korpusów; (2) zaprojektowanie badań poprzez określenie problemu badawczego i sformułowanie pytań badawczych; (3) opisanie danych oraz (4) analizę danych

Propozycja projektu: (15% oceny za projekt)

Kompilacja korpusów: (35% oceny za projekt)

Raport końcowy projektu: (40% oceny za projekt)

Prezentacja wyników: (10% oceny za projekt)

The lexis and phraseology of greatest hits: an analysis of Billboard hits in 1960 -2020 period

Times are changing and with them culture. Popular music as part of the broader culture inevitably undergoes changes. If in 1960 Elvis Presley in the song *Now or Never* sang: *It's now or never / Come hold me tight / Kiss me my darling / Be mine tonight / Tomorrow will be too late / It's now or never / My love won't wait*, then in 1995 Coolio's hit *Gangsta's Paradise* deviated significantly from Presley's song in terms of lexis: *I'm an educated fool with money on my mind / Got my ten in my hand and a gleam in my eye / I'm a loc'd out gangsta, set trippin' banger / And my homies is down, so don't arouse my anger*.

This project aims to show the linguistic evolution of "greatest hits" on the Billboard charts covering a 60-year period by examining a number of aspects of the lexis of hit lyrics. The list of questions that can be asked in this context is very long. For example, one can ask about the so-called lexical richness, i.e. the number of separate lexemes, the number of repetitions of the same words, the "keyness" of words, the use of different registers of language, dialects, ethnolects or code-switching (a song sung in English and Spanish, as Shakira often does). One can ask whether there is a visible difference in the emotionality of the lyrics and whether pessimistic songs become hits in difficult times, or perhaps the opposite is the case. There could be hundreds, if not thousands, of such questions. Answering them will bring us closer to understanding how a hit song is born - with all due respect to the melodic line.

The research will use the tools of corpus linguistics.

The work plan includes (1) building the corpus; (2) designing the research by defining the research problem and formulating the research questions; (3) describing the data; and (4) analyzing the data

Project proposal: (15% of the grade for the project)

Compilation of corpora: (35% of the grade for the project)

Final project report: (40% of the grade for the project)

Presentation of results: (10% of the grade for the project)

Dr hab. Grzegorz Drożdż, prof. UŚ

Projekt poświęcony jest jednemu z mniej popularnych zagadnień gramatycznych języka angielskiego, które jednak okazuje się być postawą dla poprawnego posługiwania się rzeczownikami i przedimkami w języku angielskim – policzalności i niepoliczalności.

Zajęcia mają na celu stworzenie korpusu użyć niepoliczalnych takich rzeczowników, które typowo uznawane są za policzalne, a który to korpus docelowo udostępniony będzie badaczom zajmującym się analizą języka angielskiego. Aby stworzenie takiego korpusu było możliwe, studenci najpierw zapoznają się z zagadnieniem policzalności i niepoliczalności z perspektywy Gramatyki kognitywnej Ronalda Langackera, autora m. in. radykalnego stwierdzenia, iż „w taki czy inny sposób prawdopodobnie każdy rzeczownik może być użyty na oba sposoby” (Langacker 2009: 193). Po omówieniu podłoża teoretycznego, studenci poznają sposoby sprawdzania własności gramatycznych rzeczowników, uczą się procedury analizy i decydują jaką grupę rzeczowników będą analizować. Po zebraniu odpowiedniego korpusu tekstów, prowadzą analizę, której wynikiem jest określenie zakresu znaczeń policzalnych rzeczowników uważanych za niepoliczalne lub znaczeń niepoliczalnych rzeczowników klasyfikowanych jako policzalne.

The project is devoted to one of the less popular grammatical issues of the English language. Still, this is an issue that is fundamental for the correct use of the noun and the article – countability and uncountability.

The course aims to create a corpus of uncountable uses of nouns that are typically considered to be only countable, which is going to be made accessible for scholars dealing with an analysis of the English language. In order to create such a corpus, the course begins with the presentation of the problem of countability and uncountability from the perspective of Cognitive Grammar postulated by Ronald Langacker – among others, the author of a controversial statement that “in one way or another, probably every noun can be used in either manner” (Langacker 2008: 142). After introducing the theoretical background, students learn how to check the grammatical property of nouns, they learn the procedure of analysis, and decide which group of nouns they are going to analyse. After collecting a suitable corpus of texts, they conduct an analysis, whose result is determining the range of possible count senses of nouns that are considered mass or mass senses of nouns that are classified as count.

Dr hab. Artur Kijak, prof. UŚ

REGIONALNE ZRÓŻNICOWANIE ANGIELSZCZYZNY

W trakcie realizacji zajęć dowiesz się jak wyszukiwać wiarygodne dane i projektować własne badania naukowe. Będziesz mieć okazję wykorzystać zdobytą wiedzę w sposób praktyczny poprzez opracowanie wszystkich etapów projektu badawczego, w tym sformułowanie problemu badawczego, krytyczną analizę literatury przedmiotu, opracowanie metodologii badań, zebranie danych empirycznych i ich przetworzenie, jak również opracowanie i dyskusję wyników badań. Projekty, realizowane indywidualnie bądź grupowo, dotyczyć będą wybranych dialektów języka angielskiego i mogą obejmować swoim zasięgiem podstawowe poziomy opisu języka, od fonologii do morfoskładni w ujęciu synchronicznym z elementami gramatyki diachronicznej, jak również kontrastywnym (porównanie dwóch dialektów).

REGIONAL MICROVARIATION IN ENGLISH

In this course, you will learn how to collect reliable data and design and perform a research project. You will have a chance to practically use the acquired skills by preparing all the essential stages of your own research project which will include: the formulation of the research problem(s), a critical analysis of the literature, the preparation of research methodology, the collection of empirical data and their treatment and, finally, the formulation of conclusions and results evaluation. The research projects, prepared individually or in small groups, will concern selected dialects of English and will embrace the primary levels of language description, from phonology to morphosyntax, in a synchronic approach with elements of diachronic grammar, as well as in a contrastive approach (two dialects contrasted).